

Sdělení odboru ochrany vod a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí k vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor po novelizaci vodního zákona určené vodoprávními úřadům, České inspekci životního prostředí a Státnímu fondu životního prostředí

Předkládané sdělení popisuje důsledky přijetí zákona č. 544/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, jež nabyli účinnosti dnem 1. února 2021, a to ve vztahu k již vydaným povolením k vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor na čistírnách odpadních vod. Účelem sdělení je sjednocení postupu vodoprávních úřadů a České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) k vydaným povolením k vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor na čistírnách odpadních vod, stanovení jednotného přístupu vodoprávních úřadů k již zahájeným řízením o jejich vydání, včetně řízení odvolacích a postupu Státního fondu životního prostředí (dále jen „SFŽP“) při výkonu agendy poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

Zákonem č. 113/2018 Sb. bylo najisto stanoveno, že vody uvnitř jednotné kanalizace jsou vždy vodami odpadními a na jakémkoliv jejich vypouštění se vztahuje povinnost mít povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových, a to v souladu s § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona. Z této povinnosti byly vyjmuty pouze odpadní vody vypouštěné z odlehčovacích komor chránících stoky jednotné kanalizace před hydraulickým přetížením, neboť pro tyto případy byla stanovena výjimka v § 8 odst. 3 písm. g) vodního zákona, ve znění zákona č. 113/2018 Sb. V důsledku přijetí zákona č. 544/2020 Sb. došlo k rozšíření této výjimky na vypouštění ze všech odlehčovacích komor bez ohledu na to, zda se jedná o hydraulickou ochranu stok nebo ochranu jiných částí kanalizace. Na vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor tak není třeba povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Zde je třeba upozornit, že § 8 odst. 3 písmeno g) vodního zákona se týká pouze odlehčovacích komor - pro různá další vypouštění z kanalizace, jež nemají charakter vypouštění z odlehčovacích komor (např. přepady z dešťových zdrží, přepady z čerpacích stanic mimo havarijní situace), je povolení k vypouštění odpadních vod nadále vyžadováno. Odlehčovací komory jsou definovány vyhláškou č. 428/2001 Sb. kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) resp. příslušnou ČSN 756262. V případě pochybností, zda se u konkrétního objektu na kanalizaci jedná o odlehčovací komoru je třeba kontaktovat Ministerstvo zemědělství, jež je garantem zákona č. 274/2001 Sb. a jeho prováděcích předpisů.

S ohledem na zrušení povinnosti mít povolení k vypouštění odpadních vod novelou vodního zákona č. 544/2020 Sb., jakož i s ohledem na absenci přechodného ustanovení, které by upravovalo jejich platnost, se tato povolení k odlehčení na čistírnách odpadních vod stala dnem 1. 2. 2021 nevymahatelnými a měla by být vodoprávními úřady na žádost oprávněných z povolení rušena. Příslušný vodoprávní úřad vydané povolení k vypouštění zruší, pokud o to oprávněný z povolení podle § 12 odst. 2 vodního zákona požádá. Pokud o zrušení povolení oprávněný nepožádá, budou povinnosti uložené tímto povolením nadále nevymahatelné. Uvedený doporučený postup spočívající v rušení vydaných povolení šetří smysl a podstatu základního práva adresátů právní normy a je tak ve prospěch oprávněných z povolení k vypouštění odpadních vod.

Pokud jde o již zahájená řízení o vydání povolení, popř. řízení o odvolání, vzhledem ke zrušení povinnosti mít povolení k vypouštění odpadních vod novelou vodního zákona je dán důvod pro zastavení těchto řízení, neboť všechny podané žádosti o vydání povolení se přijetím zákona č. 544/2020 Sb. stávají zjevně bezpředmětnými (§ 66 odst. 1 písm. g) správního řádu).

Změna znění v § 8 odst. 3 písm. g) vodního zákona se dotkla i souvisejícího § 89b písm. f) vodního zákona, který ve znění zákona č. 113/2018 Sb. umožňoval zpoplatnění vypouštěných odpadních vod z odlehčovacích komor, na něž se nevztahovala výjimka, tj. které musely mít povolení k vypouštění odpadních vod. V důsledku přijetí zákona č. 544/2020 Sb. je možnost zpoplatnění sjednocena pro všechny odlehčovací komory a platí přechodné období pro nezpoplatnění do 31. 12. 2022 (čl. II odst. 6 zákona č. 113/2018 Sb.). Po 1.1.2023 bude moci být vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor zpoplatněno v případě, že parametry odlehčovacích komor nebudou k tomuto datu plnit požadavky novelizované vyhlášky č. 428/2001 Sb. (zezávaznění části normy ČSN 756262). Od 1. 2. 2021 do 31. 12. 2022 nelze proto zpoplatnit žádné odpadní vody vypouštěné z odlehčovacích komor.

Dne 26. února 2021

Mgr. Lukáš Záruba
ředitel odboru ochrany vod

JUDr. Libor Dvořák, Ph.D.
ředitel odboru legislativního